ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ"
гр. Варна, ж.к. „Възраждане"; 052/506272 – канцелария; e-mail: info-403543@edu.mon.bg

(П)

Утвърдил:.....ПОДПИС.....

Адриана Петрова

Директор на Второ ОУ „Никола Й. Вапцаров"

МОДЕЛ
ЗА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ И ДЕЦАТА В ПРОЦЕСА НА АДАПТАЦИЯ СЛЕД ПОСТЪПВАНЕ В ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ГРУПИ КЪМ ВТОРО ОУ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ", ГР. ВАРНА

Общи принципи:

1. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към училищната определя правилата на поведение, за формиране на култура на общуване, за повишаване нивото на доверие между учители, деца, родители.
2. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към училищната представя стандартите за сътрудничество и взаимодействие, поведение на учителите, децата и техните семейства.
3. Моделът е създаден на основание Наредба № 5 за дейностите в предучилищното образование.
4. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към училищната е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното образование:
   - единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно образование;
   - ориентираност към интересите и към мотивацията на детето, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
   - равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете.

Цели:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които трябва да знаят и спазват учители и родители при адаптацията на децата към новата среда в училище.
2. Да утвърдят волята и стремежа за етичност, уважение и доверие в образователно – възпитателния процес.
3. Да очертаят отговорностите на учители и семейство помежду им и към детето.
4. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в образователната среда, с цел бърза адаптация на детето в подготвителната група.
5. Да насърчи сътрудничеството между родители и учители за възпитаване в толерантност, приемане на различията и взаимопомощ.

Същност:

1. Групата за задължителна предучилищна подготовка в училище е първата степен в образователната система и се грижи най-вече за възпитанието, образованието и социализацията на децата. Усилията на детските учители са съсредоточени върху това детето да расте като самостоятелна и уверена личност, да усвои умения за общуване и живот в екип, да овладее практически умения и способности, да усвои родния си език и да се научи да го използва правилно, да обогати речника си, да опознае света и природата около себе си, да придобие първи математически познания, да опознае тялото си и да расте здраво и жизнено, чрез игрови методи и похвати, за да може един ден да се превърне в уверен, знаещ и можещ млад човек, който умее да носи отговорности за себе си и за другите. Когато детето е прието в училище, не само се осигурява отглеждането му извън дома, но и се включва в една образователно-възпитателна система. Това е един необходим етап в развитието на детето. То навлиза в обществото на своите връстници и започва да усвоява навиците на социалния живот. Така ще бъде по-подготвено и за постъпване в училище.
2. Адаптацията е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. С цел изясняване на проблема психолози и педагози стигат до извода, че този период преминава през три основни форми: лека, средна, тежка форма на адаптация.
3. За определяне на една или друга форма на адаптация се посочват следните основни критерии:
    - емоционално състояние на детето;
    - отношението му към възрастните;
    - отношението му към връстниците;
    - състояние на съня и апетита;
    - честота и продължителност на острите заболявания;
    - сроковете, в които детето се нормализира.

4. В училищните групи децата усвояват навици да се самообслужват, а това изисква време. Изградените начални навици за самостоятелност улесняват адаптирането на децата.

Работа с родителите:

1. Провеждане на родителска среща преди началото на учебната година за запознаване с дневния режим и помещенията, в които пребивават групите – занималня, спалня, сервизни помещения.
2. Акцентиране върху новите предизвикателства, свързани с подготовката на децата за училище – запознаване с програмната система и познавателните книжки от поредицата „Златното ключе" на издателство „Бит и техника".
3. Изготвяне на анкета с въпроси към родителите за запознаване на учителите с индивидуалните особености на децата – навици, силни страни, предпочитания, затруднения, притеснения и др.
4. Създаване и поддържане на оптимална информационна среда за родителите:
   - поставяне на информационно табло на входа за подготвителните групи;
   - поддържане на постоянна обратна връзка чрез средствата за електронна комуникация.
5. Провеждане на индивидуални консултации с учителите на подготвителните групи по утвърден график и консултации с училищния психолог при предварително заявено желание от родителите.

Работа с децата:

1. Осигуряване на позитивна среда на възпитание, обучение и социализация.
2. Провеждане на специални игри – занимания, насочени към подобряване на психо-емоционалното състояние на децата.
3. Включване на всяко дете в дейностите на групата.
4. Прилагане на индивидуален подход към всяко дете.
5. Изграждане на навици.
6. Подкрепа на детето по отношение на навиците му през първоначалния етап на адаптация.
7. Провеждане на системни образователни мероприятия на педагозите и помощник-възпитателите с децата и взаимодействие с родителите:
   - провежда специални игри-занимания, насочени към подобряване на психо емоционалното състояние на децата;
   - подбира игри и упражнения за изграждане у детето на положително отношение към училището;
   - запознаване на детето със заобикалящата го среда /помещенията, в които пребивава групата: занималня, спалня, сервизни помещения, санитарни и др.

- подбира материали за родителите с консултативен характер и указателен характер;
- отворени врати веднъж на всеки два-три месеца за посещение на родителите (свободен достъп до базата на групата) и възможност за среща с учителите;
- предоставяне на приемни часове за консултация с учителите и директора.

Отговорности на родителите:

1. Препоръчва се подготовката за раздялата да започне вкъщи. На детето може да му се говори за това, че то отива на училище, а родителите — на работа. Трябва предварително да се подготви детето за мисълта за престоя му в училище. Подробно да му се разкаже за реда, за обстановката. Неизвестното плаши детето. То трябва да е запознато с това, което го очаква. Хубаво е то да разбере, че родителите му ще се чувстват горди, че то вече е голямо и ходи на училище. Родителите да не забравят, че всички техни емоции се предават на детето.
2. Важно е учителите да бъдат запознати с индивидуалните особености на детето, с неговите навици и умения. Да бъде уточнено, от каква помощ се нуждае детето.
3. Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо, без да удължава моментът. Ако детето трудно се разделя с майката, желателно е през първата седмица да го води някой друг.
4. Раздялата в училище трябва да бъде кратка и насърчаваща. Най-добре е родителят сам да помисли за своя ритуал при раздяла. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето. Не е правилно на детето да се обещават неща, които след това родителите не изпълняват!
5. Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по-плах и нерешителен е той, толкова по-тревожно ще бъде детето. Родителят не трябва да се тревожи, когато детето плаче.
6. На детето трябва да бъде обяснено след кое събитие от деня ще бъде взето [след като то се наобядва или след като се наспи/. Така детето няма да е тревожно, кога и дали ще го вземат, а ще очаква събитието.
7. Родителите не трябва да променят правилата, които са въвели при раздяла.
    - Синхронизирайте правилата!
    - Упражнявайте раздяла!
    - Създайте си ритуал за сбогуване!
    - Поддържайте позната обстановка!
    - Не отстъпвайте!

- Спокойствие и позитивизъм!

8. В семейството се препоръчва детето да бъде в спокойна обстановка, без никакви конфликти. Да му се говори ласкаво и нежно, да бъде прегръщано. Нека получава похвали за всичко постигнато. Детето се нуждае от постоянната подкрепа на своите родители. Само по този начин училището може да се превърне в място, където то ще се чувства комфортно, а това ще осигури необходимото за близките спокойствие.
9. От значение е и редовното ходене на училище. Нека детето свикне с мисълта, че от понеделник до петък всеки има задължения - то е на училище, мама и татко са на работа. А събота и неделя са дните за семеен отдих, игри и забавления (време за семейството).
10. Желателно е детето да бъде включено в избора и подреждането на детската раничка, като в нея трябва да има всичко необходимо.
11. Осъществява се ежедневен контакт с персонала. Всеки проблем, свързан с детето се разрешава много по-лесно при взаимно доверие. Когато децата още от първия ден усетят доброжелателните отношения между родители и педагози (специалисти), със сигурност се справят по - бързо с новата среда.
12. Прибиране от училище:
    - създайте си семеен ритуал при вземането на детето от училище. това може да бъде разходка в парка, игра на площадката, разказване на приказка, пеене на песничка, нещо, което доставя удоволствие на детето;
    - организирайте срещи с родители и деца от групата на Вашето дете извън детската градина. Зареждането с положителни емоции е от голямо значение за успешната адаптация.

Допълнителни разпоредби:

1. За бързата и безболезнена адаптация е необходимо учители, помощник-възпитатели и родители да работят заедно в сътрудничество.
2. Симптомите за адаптираното дете са:
    - детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя;
    - по време на престоя в подготвителната група детето е спокойно;
    - при тръгване от подготвителната група разказва с удоволствие какво се е случило там.
3. Контролът по спазване на Модела за работа с родители и деца в процеса на адаптация се осъществява лично от директора на училището.
4. Настоящият модел за работа с родителите и децата в периода на адаптация е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

Документът е приет с Решение № 16 на ПС от заседание, провело се на 11.09.2026 г. и е утвърден със заповед № РД-09-1017/14.09.2026 г. на директор на училището.